UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Concessione Præbendæ, Et Ecclesiae Non Vacantis. Titvlvs IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

quodcunque beneficium eccleſiaſticum inhabiles reputentur. Quæ omnia & ſingula beneficia vacatura (ut præmittitur) vel dimiſſa noſtræ & ſedis Apoſtolicæ diſpoſitioni de ipſorum fratrum conſilio reſervamus: Inhibentes, ne quis præter Romanum Pontificem, quacunque ſit ſuper hoc auctoritate munitus, de hujuſmodi beneficiis diſponere, vel circa illa per viam permutationis, vel aliàs innovare quoquo modo præſumat. Nos enim, ſi ſecus actum ſeu attentatum fuerit, irritum decernimus & inane. Cæterùm ordinarios intelligimus in caſibus ſupraſcriptis Epiſcopos, in quorum civitatibus vel diœceſ. conſiſtunt beneficia, ſeu aliquod eorum, quæ debent ſecundùm præmiſſà dimitti, aut ipſi, qui ea debent dimittere, commorantur, vel eccleſiis cathedralibus vacantibus, capitula earundem: & hi de beneficiis tam dimiſſis, quàm (ut præmittitur) perditis, nos, vel Apoſtolicam ſedem certificare ſtudeant, quamprimùm commodè poterunt indilate, ut de illis ſalubriter diſponere valeamus. Quantum autem ad modificationem attinet antè factam, illa duntaxat, necnon alia beneficia eccleſiaſtica, quocunque nomine nuncupentur, curam animarum habere cenſeantur, quæ parœcias habent, in quibus eſt animarum cura, non per vicarios perpetuos, ſed per rectores aut miniſtros beneficiorum ipſorum vel illorum temporales vicarios exercenda: necnon & illa quorum miniſtris ratione beneficiorum hujuſmodi competit viſitare, inquirere, procurationes recipere, ſuſpendere, excommunicare, ſeu ab excommunicationis & ſuſpenſionis ſententiis abſolvere de conſuetudine vel de jure: juribus aliis de animarum cura loquentibus in ſuo robore, quoad cætera, permanſuris. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtrarum moderationis, ſtatutorum, conſtitutionum, reſervationis, inhibitionis, & voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Datum Avinioni 13. Cal. Decembr. Anno 2.

DE CONCESSIONE PRÆBENDÆ, ET ECCLESIAE NON VACANTIS.

TITVLVS IV.

CAP. I.

Executores gratiarum, & judices cauſarum à ſede Apoſtolica deputati in diœceſibus jam diviſis procedere poſſunt, ſicut ante diviſionem poterant. Et congruè ponitur ſub hoc titulo, cùm loquatur de executoribus, de quibus frequens mentio habetur in tit. de conceſ. præben. lib. 6. patet in ca. Executor. ca. Si capitulo. & cap. Si ſtb. Et potuiſſet ſituari ſub tit. de reſcript. vel de off. deleg. vel de ſuch.

SEdes *a* Apoſtolica in ſuis actibus veritatem proſequens, lucem amans, libenter evitat nodoſæ ambiguitatis involucrum, illamque ſibi ſemper in ſuis ordinationibus reſervare cautelam intendit, ut de illis ita proveniat commodum, quòd aliis non immineat detrimentum.

Sanè pridem ad divini cultus augmentum, & ad ſalutem populi, quem in nonnullis civitatibus ac diœceſibus ſic multiplicavit altiſſimus, quòd in eorum ſingulis ſingulorum vultus nequibat (ut eum decet) unicus paſtor inſpicere, aut alias partes boni paſtoris implere, ſalubriter intendentes, in ipſis diœceſibus, quarum nonnullas in duas, & aliquas in plures diœceſes duximus dividendas, certas civitates & eccleſias ereximus cathedrales, quarum ſingulis proprias, diſtinctas & limitatas diœceſes juſſimus aſſignari. Verùm quia plures ante ordinationem ſeu diviſionem noſtram hujuſmodi tam à nobis, quàm à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, Apoſtolicas obtinuerunt literas ſuper beneficiis eccleſiaſticis in ipſis tunc integris diœceſ. vacaturis: quarum nonnullæ reſtant adhuc executioni mandandæ. Nos amovere volentes cujuſvis dubitationis ſcrupulum, qui circa executionem gratiarum ſuper hujuſmodi beneficiis conceſſarum poſſet forſan incidere, & providè conſiderantes attentius, quòd per ordinationem ſeu diviſionem noſtram prædictam jus ad rem expectantibus dicta beneficia antea competens ex ratione mutari non debet, quin adeò efficax in diviſis diœceſibus maneat, ſicut prius erat: auctoritate præſentium declaramus, quòd omnes & ſingulæ gratiæ ſuper beneficiis vacaturis ante diviſionem hujuſmodi in ipſis quondam integris diœceſibus à nobis, vel prædictis prædeceſſoribus perſonis quibuſcunque conceſſæ, tam in ipſis nunc diviſis, quàm in aliis diœceſibus deciſis ab illis, eiſdem modo & forma poſſint ſuo ordine *a* per executores inde datos, & alios, ad quos id pertinebit, ad debitam executionem adduci, quibus ante diviſiones ſæpefatas poterant & debebant. Idem etiam declaramus, quoad literas Apoſtolicas juſtitiam continentes: ut videlicet judices dati per illas in cauſis quarumlibet perſonarum, quæ nunc de hujuſmodi diœceſibus diviſis exiſtunt, poſſint juxta earum tenorem providè procedere, ac ſi dictæ diœceſes, de quibus mentio in literis eiſdem habetur, integræ remanſiſſent. Nulli, &c.

CAP. II.

Nullus impediat capitula, Archidiaconos, & alias perſonas in juribus, quæ ſibi competebant in eccleſiis integris, quin illa jura percipiant poſt diviſionem ipſarum, ſicut ante ſoliti erant percipere: quoniam in beneficiis diviſis habet quis eadem jura quæ habebat in integris: Et hoc cap. ſub hoc tit. fuit poſitum, quoniam declarat præcedens, ut clarè patet. Concor. cap. quia monaſterium. de relig. dom. in antiquis.

AD apoſtolatus noſtri pervenit auditum, quòd aliquarum eccleſiarum per nos ab aliis eccleſiis ex certis cauſis, quæ ad hoc noſtrum animum induxerunt, auctoritate Apoſtolica diviſarum, prælati & ſubditi, capitulis, Archidiaconis, & aliis perſonis eccleſiarum, à quibus ſupradictæ eccleſiæ ſunt diviſæ, multipliciter injuriari præſumunt, non permittentes eos uti juriſdictionibus & juribus ſuis, ſicut ante diviſionem hujuſmodi utebantur. Quia igitur intentionis noſtræ non extitit, nec exiſtit, per diviſionem epiſcopatuum eccleſiarum, à quibus diviſiones factæ ſunt, capitulis, Archidiaconis, vel aliis perſonis vel le aliquatenus derogare, niſi quatenus in diviſionum hujuſmodi literis Apoſtolicis continetur expreſsè: Nos præſentis auctoritate ſtatuti univerſis prælatis, capitulis, & aliis quibuſcunque perſonis eccleſiaſticis eccleſiarum deciſarum, & in cathedrales eccleſias per nos auctoritate Apoſtolica erectarum præcipimus, & mandamus, ne capitula, Archidiaconos, & alios perſonatus, vel dignitates, officia ſeu beneficia in prædictis primariis eccleſiis obtinentes, quo minus viſitationes exerceant, procurationes recipiant, juriſdictiones, & jura archidiaconalia, & alia bona obtineant in prædictis deciſis diœceſibus, ſicut ante diviſionem hujuſmodi obtinebant, niſi quantum in diviſionum hujuſmodi literis Apoſtolicis caveatur expreſsè, impediant quoquo modo, quouſque per ſedem Apoſtolicam aliud fuerit ordinatum. Si enim aliqui contra præſens præceptum agere vel facere præſumpſerint, nos præſumptores tales digna curabimus animadverſione punire. Nulli, &c. noſtrum

a *Hæc extravagans habetur inter communes ſub tit. de officio deleg. cum gloſſ. Guillelmi de Montelauduno.*

a *Ad hæc vide gloſſ. in tit. de deſen. civit. §. quæ igitur. c. 3. Vide Clav. Cautiunculam in loco ab ordine. Imol. Nicol. Ever.*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

præcepti, & mandati infringere, &c. Datum Avinioni 5. Cal. Octobris, Anno 5.

NE SEDE VACANTE ALIQVID INNOVETUR.

TITVLVS V.

CAP. VNIC.

Vacante ſede imperiali, cùm juriſdictio ad Papam devolvitur, ſub pœna excommunicationis hîc prohibetur, quòd nullus tunc nomen vicarii, Imperatoris, vel alterius cujuſcunq; officii retineat, aſſumat, vel reſumat, nullusq; ei obediat, vel auxilium præbeat: aliàs excommunicatio in perſonas, & interdictum in terras (niſi intra duos menſes reſipuerint) profertur. Tandem modus hujus proceſſus publicandi exprimitur. h. d.

SI fratrum & Coepiſcoporum noſtrorum, & aliorum quorumlibet jura illibata ſervari, & ab omni fore diſpendio diminutionis extranea cupimus, & ad illud libenter noſtræ ſolicitudinis ſtudium adhibemus: multò fortius equidem pro noſtris & Romanæ eccleſiæ ſponſæ noſtræ juribus & honoribus conſervandis ex injuncto nobis officii debito Apoſtolicæ proviſionis partes tenemur impendere, ne temporibus noſtris uſurpationis injuriam ſubeant, aut detrimentum cujuſvis derogationis incurrant. Sanè in noſtram & fratrum noſtrorum deductum eſt (fama divulgante) notitiam, quòd licet de jure ſit liquidum, & ab olim fuerit inconcuſsè ſervatum, quòd vacante Imperio, ſicut & nunc per obitum quondam Henrici Romanorum Imperatoris vacaſſe dinoſcitur, quum in illo ad ſecularem judicem nequeat haberi recurſus, ad ſummum Pontificem, cui in perſona beati Petri terreni ſimul & cœleſtis Imperii jura Deus ipſe commiſit, Imperii prædicti juriſdictio, regimen & diſpoſitio devolvuntur, & ea ipſe (durante ipſius vacatione Imperii) per ſe, vel alium, ſeu alios exercuiſſe noſcitur in Imperio memorato: nonnulli tamen in Italiæ partibus poteſtatis & dignitatis faſtigium illicitè ambientes, in noſtrum & Romanæ ſanctæ matris eccleſiæ (quantum in eis eſt) præjudicium evidens, ac diminutionem honoris & juris, vicariatus ſeu alterius cujuſcunque nomen officii, quod ipſo Imperatore vivente ex ipſius commiſſione gerebant in certis terris, territoriis ſive locis, poſt deceſſum ipſius, abſque noſtra, vel Apoſtolicæ ſed. petita vel obtenta licentia, retinere ſibi, & nonnulli etiam de novo aſſumere, quod non geſſerant, aut geſtum antea poſteaq; dimiſſum reſumere temerariis auſibus præſumpſerunt, quo vel quibus adhuc non verentur abuti, & ſub ejus vel eorũ colore multa facere & feciſſe noſcuntur, quæ in noſtram, & eccleſiæ prædictæ injuriam apertè redundant, non abhorrentes per id variis involvi criminibus, nec divinæ majeſtatis formidantes offenſam. Quia igitur error, cui non reſiſtitur, approbari videtur, & latum pandit delinquentibus ſinum, qui eorum perverſis conatibus non reſiſtit: Nos volentes noſtris & eccleſiæ ſponſæ noſtræ juribus & honoribus in hac parte proſpicere, & malis ac ſcandalis, quæ ex retentione, aſſumptione, ſeu reſumptione hujuſmodi orta ſunt hactenus, & quæ periculosè poſſent in antea ſuboriri, celeriter obviare, necnon periculis animarum, hujuſmodi retinentium, aſſumentium ſeu reſumentium nomina, & eis abutentium (ut præfertur) ſalubriter occurrere cupientes, præſentium auctoritate monemus ſub excommunicationis pœna omnes & ſingulos cujuſcunque ſtatus, præeminentiæ, dignitatis, aut conditionis exiſtant, etiam ſi patriarchali, vel quavis alia ſuperiori ſive epiſcopali, vel regia, ſeu alia quacunque præfulgeant dignitate, qui poſt vacationem Imperii abſque noſtra, vel ſedis prædictæ licentia hujuſmodi vicarii ſeu cujuſvis alterius officii nomen ubilibet retinuerunt, aſſumpſerunt, ſeu reſumpſerunt & retinent: & qui aſſument, vel reſument fortaſſis in poſterum, & ſub talis donationis pallio abuſi ſunt, & abutuntur, vel etiam abutentur poteſtate, vel juriſdictione quacunque, ſeu ejus exercitio publicè vel occultè, quatenus de cætero etiam à denominatione hujuſmodi, ſeu cujuſcunque aſſumptione, reſumptione ac retentione prædictis, ac non uſu, poteſtate, & exercitio ſupradictis prorſus abſtineant, & omninò deſiſtant. Inhibentes inſuper ſub pœna prædicta omnibus & ſingulis Patriarchis, prælatis, & etiam aliis ſuperioribus ac regibus, civitatibus, communitatibus, univerſitatibus, capitaneis, poteſtatibus, rectoribus, comitibus, vicecomitibus, baronibus, & aliis omnibus cujuſcunque ſint dignitatis, conditionis aut ſtatus, ne prædictum hujuſmodi nomen, ſeu aliud quodlibet in eodem Imperio retinentes (ut præfertur) aut aſſumentes, vel eorum aliqui ſub denominatione, vel titulo hujuſmodi nominum, ſeu procuratores, commiſſarios, judices, aut vices eorum gerentes, quocunque colore quæſito, recipiant, vel admittant, nec ut vicariis ſeu rectoribus aut officialibus Imperii pareant vel intendant, aut pareri vel intendi faciant, vel permittant, nec in his eis vel ei quomodolibet præſtent auxilium, conſilium, vel favorem. Alioquin in omnes & ſingulos Patriarchas, prælatos, & ſuperiores & inferiores, Reges & cæteros denominationem prædictam (ut præmittitur) [illegible] nentes, aſſumentes, ſeu reſumentes, ac illius prætextu exercentes quæcunque officia, poteſtates ſeu juriſdictiones, & recipientes eos, ut vicarios, vel officiales Imperii, vel commiſſarios eorum, ut talium, & in parendis ſeu intendentes eis, ut talibus, aut præſtantes in hoc eis conſilium, auxilium, vel favorem, niſi intra duorum menſium ſpacium à die datæ præſentium numerandum penitus reſipuerint, vel ſe licentia ſedis Apoſtolicæ ſuper hoc oſtenderint communitos, excommunicationis in ſingulares perſonas, & in terras & loca ipſorum, & quaslibet communitates, univerſitates, civitates, aut villas interdicti ſententias de fratrum noſtrorum conſilio publicè promulgamus. Contra eos nihilominus ſpiritualiter & temporaliter gravius proceſſuri, prout inobedientia eorum exegerit, qualitas facti ſuaſerit, & viderimus expedire. Et ut quibuslibet parendi talibus tollatur occaſio, omnes & ſingulos, qui hujuſmodi vicariatus nomen retinentibus, aſſumentibus ſeu reſumentibus juramento fidelitatis tenentur adſtricti, à juramento hujuſmodi, quantum ad hoc, de poteſtatis plenitudine abſolventes, auctoritate Apoſtolica firmiter inhibemus eiſdem, ne talibus, ut vicariis vel officialibus Imperii, aliquatenus pareant vel intendant. Et inſuper omnes pactiones, obligationes, confœderationes, & colligationes quibuſcunque ſuper hoc quomodolibet initas [illegible] vel quacunque firmitate vallatas, omnino caſſamus, viribus vacuamus, irritamus, & quatenus de facto proceſſerint, revocamus. Ac hujuſmodi, & quælibet alia juramenta quibuslibet ſuper his præſtita, per quæ poſſet in prædictis noſtris, & eccleſiæ noſtræ prædictæ juribus derogari, præſertim cùm juramentum vinculum iniquitatis eſſe non debeat, relaxamus. Cæterum ut hujuſmodi proceſſus verius ad communem omnium notitiam deducatur, chartas ſeu membranas proceſſum continentes eundem, in eccleſiæ Avinionenſis appendi vel affigi oſtiis ſeu ſuperliminaribus faciemus, quæ proceſſum ipſum ſuo quaſi ſonoro præconio, & patenti indicio publicabunt: Ita quòd omnes & ſinguli, quos proceſſus ipſe contingit, & contingere poteſt, nullam poſtea poſſint excuſationem prætendere, quòd ad eos talis proceſſus non pervenerit, vel quòd ignoraverint eundem, cùm non ſit veriſimile remanere quoad ipſos [illegible] tum vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur. Datum Avin. in domo epiſcopali, [illegible] Cal. April. Anno I.